

Maade, at han, inden han skaffer sig Ministerraadets Approbation, forelægger Rituallet for Biskopperne, idet han dog forbeholder sig, at deres Mening er ham ganske lige gyldig: *han afgør Sagen*. Men hvis Rituallet gennemføres paa den Maade, er det en Form for Byzantinisme, som vi ikke paa nogen Maade vil gaa med til, og som jeg maa antage, at heller ikke Forslagsstilleren vil være saa særlig glad ved.

Endelig kunde det tænkes, at Ændringsforslagets Mening var den, at den enkelte Biskop i dette Tilfælde skulde lave sit eget Ritual. Jeg maa tilstaa, at Ændringsforslaget forekommer mig noget uklart, og at der kunde være Mulighed for dette. I saa Tilfælde vilde vi ganske vist ogsaa faa en ejendommelig Form for Fornylse i vor Kirke, som vi selvfølgelig ikke vil være glad ved fra vor Side; thi det vilde være ganske i Strid med Biskoppernes Pligt. Biskoppen staar som den, der skal værne om og opretholde de Love og Anordninger, der gælder for Kirken som Helhed. Han staar netop som Repræsentant — og har gjort det lige siden Reformationen — for hele Kirken. Naar en Præst ordineres i vor Kirke, aflægger han et bestemt Emdesløfte om, at han vil være lydige overfor „de kirkelige Love“. Jeg skulde mene, at et saadant Løfte ikke er, om jeg saa maa sige, ophævet for en Biskop, fordi han bliver Biskop. Det maa gælde ham vedblivende og i eminent Forstand. Efter den Lovgivning, vi har for Superintendentens Vedkommende, maa det gælde i særlig Grad, selv om ikke Biskoppernes Ordinationsritual paa afgørende Maade netop betoner dette. Jeg tror altsaa ikke, en Biskop paa egen Haand kan lave et Ordinationsritual og navnlig ikke et, der kan indføre en ny Slags Præster i et *andet* Stift. Vel har man indført en Praksis i vor Kirke i den senere Tid, som jeg maa sige, jeg i Grunden beklager. Det hedder nu i Kaldsbrevene, at vedkommende, der er udnævnt, kan faa Ordination hos den Biskop, der er villig dertil, og den ærede Forslagsstiller arbejder altsaa paa at skride videre i den samme Aand ved Lovgivning. Lad os saaledes sige, der udnævnes en Mand til Ribe Stift; han søger saa Ordination f. Eks. hos Sjællands Biskop, men det er dog Ribe Biskop, der skal give ham Kollats og føre Tilsyn med ham. Denne ejendommelige Ordning, som ikke er særlig gammel i vor Kirke og i alt Fald tidligere kun betegnede Undtagelsestilfælde af rent praktiske Grunde, kan være ganske uskyldig, saa

længe det er klart, at den ene Biskop ikke ved Ordinationshandlingen stiller sig paa anden Maade end Biskopperne i alle de andre Stifter; altsaa saa længe der er Overensstemmelse med Hensyn til Opfattelsen af Ordinationen, og saa længe der er det samme Ordinationsritual. Men Sagen bliver derimod meget alvorlig, hvis denne foreslaaede § 2 kunde give en Biskop Ret til at ordinere til et andet Stift med et Ritual, som dette andet Stifts Biskop ikke kunde godkende, og vel at mærke ordinere en Person, som, allerede fordi det var en Kvinde, maatte forekomme dette Stifts Biskop uantagelig, og vi har endnu ikke nogen Lov — heldigvis vil jeg sige — om Stiftsbaands Løsning. Hvis et saadant Lovforslag skulde blive fremsat, maatte der i alt Fald kræves ganske særlige Garantier, for at jeg skulde kunne gaa med til det.

Ogsaa paa et andet Punkt tror jeg heller ikke, at Forslaget er videre heldigt. Den gældende Menighedsraadslov forpligter jo Medlemmer af Menighedsraadene ikke blot overfor den Menighed, de staar i, men den forpligter dem til at tjene i Troskab den evangelisk-lutherske Kirke; det vil sige: en Forstaaelse af Menighedsraadsloven ud fra independentiske Synspunkter er i Virkeligheden afvist, og mig forekommer det, at det vilde være stridende imod et Menighedsraads Pligter, hvis det vilde skride til en saa alvorlig Forandring, som Indførelsen af kvindelige Præster vilde være for hele Folkekirken. — Som sagt, jeg vil modsætte mig Independentisme, hvad enten den kommer frem under den Form, som det ærede 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup) repræsenterer, eller under den Form, som det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (N. Johan Laursen) repræsenterer.

Jeg vil tillige bringe i Erindring, at Venstres principale Forslag uvilkaarlig fører Tanken hen paa to Mangler i vor Folkekirke, som jeg tidligere har omtalt, og som jeg atter vil omtale i denne Sammenhæng. Det viser for det første meget klart, hvor uheldigt det er, at vi herhjemme ikke har et Centralorgan for vor Kirke, hvor Biskopperne kan mødes med Menighedsraadene eller paa anden Maade, saaledes at kirkelige Anliggender kan drøftes og kirkelige Opfattelser tilkendegives, og for det andet viser det den meget alvorlige Mangel, at vi savner en Bispevalglov; thi saa længe Forholdet er det, at den højtærede Kirkeminister udnævner Biskopper paa egen Haand, og det vel at